

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування головного закладу вищої освіти)

Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

(повна назва відокремленого структурного підрозділу)

Циклова комісія економічних дисциплін

(назва циклової комісії)

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач

Економічного відділення

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

(підпис) О.С. Гицук
(ініціали та прізвище)

(підпис) М.Я. Дерев'янчук
(ініціали та прізвище)

“ ____ ” _____ 20 ____ року

“ ____ ” _____ 20 ____ року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

“Облік на підприємствах малого бізнесу”

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма

“Фінанси, банківська справа та страхування”

(назва освітньо-професійної програми)

Спеціальність

072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

(код і назва спеціальності)

Галузь знань

07 “Управління та адміністрування”

(код і назва галузі знань)

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

(назва освітньо-професійного ступеня)

Мова навчання

українська

(вказати: на якій мові читається предмет)

Чернівці, 2020 рік

Силабус навчальної дисципліни “Облік на підприємства малого бізнесу”

(назва навчальної дисципліни)

складений відповідно до освітньо-професійної програми

“Фінанси, банківська справа та страхування”

(назва освітньо-професійної програми)

затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «25» травня 2020 року) та введеної в дію наказом ректора №142 від «27» травня 2020 року.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені (педагогічні) звання)

викладач вищої кваліфікаційної категорії, С.І. Гнат

Профайл викладача (-ів)

<http://college-chnu.cv.ua/article/5f8844d3d6f28212d7d8b03a>

E-mail

c.gnat@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації

вівторок з 13:00 до 16:00

Силабус навчальної дисципліни обговорено та узгоджено на засіданні циклової комісії

економічних дисциплін

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ року

Голова циклової комісії

(підпис)

С.І. Гнат

(ініціали та прізвище)

Схвалено Методичною радою ВСП «Фаховий коледж ЧНУ імені Юрія Федьковича»

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ року

Голова методичної ради

(підпис)

О.Я. Білокрила

(ініціали та прізвище)

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

(підпис)

(ініціали та прізвище голови ЦК)

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

(підпис)

(ініціали та прізвище голови ЦК)

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

(підпис)

(ініціали та прізвище голови ЦК)

1. Загальні відомості про дисципліну

Анотація. Дисципліна “Облік на підприємства малого бізнесу” спрямована на оволодіння теоретичними основами організації діяльності суб'єктів малого підприємництва – фізичних і юридичних осіб, а також побудови бухгалтерського обліку за спрощеної системи оподаткування обліку і звітності на малих підприємствах.

Мета. Виробити у студентів теоретичні основи та практичні навички щодо організаційної діяльності суб'єктів малого бізнесу – юридичних та фізичних осіб; ведення податкового обліку суб'єктів малого підприємництва, які працюють за загальною та спрощеною системами обліку й оподаткування; ведення бухгалтерського обліку на підприємствах малого і середнього бізнесу відповідно до вимог НП(С)БО

Завдання:

- здатність визначати організаційні основи діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва в Україні;
- здійснювати процес державної реєстрації фізичних осіб – підприємців;
- визначати та застосовувати системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб;
- знати порядок використання найманої праці фізичною особою – підприємцем;
- визначати напрямки організації обліку та облікової політики на малих підприємствах;
- здійснювати облік активів, власного капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та результатів діяльності малих підприємств;
- складати звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб

Пререквізити. Методологічною основою для вивчення дисципліни «Облік на підприємства малого бізнесу» є дисципліни «Економічна теорія», «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства», «Фінансовий та податковий облік».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких компетентностей:

знати:

- визначення поняття малий бізнес;
- стан розвитку малого бізнесу в Україні;
- принципи ведення обліку на підприємствах малого бізнесу;
- форми ведення обліку на підприємствах малого бізнесу;
- документацію, що підтверджує право суб'єкта підприємницької діяльності здійснювати зовнішньоекономічні операції;

- організацію обліку для суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб;

- оподаткування та звітність суб'єктів підприємницької діяльності, що є фізичними особами;

- організацію обліку для суб'єктів підприємницької діяльності, що є юридичними особами;

- фінансову звітність суб'єктів малого підприємництва у відповідності із національними стандартами бухгалтерського обліку

вміти: Дисципліна повинна забезпечити такі результати навчання:

- розуміти особливості практики суб'єктів малого підприємництва;

- визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування, аналізу, контролю та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності суб'єктів малого підприємництва;

- формувати й аналізувати звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень;

- розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень щодо господарської діяльності .

- усвідомлювати сутність об'єктів, предмету, методів та принципів обліку за спрощеної системи;

- володіти методичним інструментарієм обліку й аналізу господарської діяльності суб'єктів малого підприємництва , застосовуючи спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології.

2. Опис навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни “Облік на підприємства малого бізнесу”						
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Вид підсумкового контролю
			Кредитів	Годин	Модулів	
Денна	3	5-6	3	90	3	ЗАЛІК

2.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

№ за/п	Назви модулів і тем	Усього годин
МОДУЛЬ 1		
1.	Тема 1: Організаційні основи діяльності суб'єктів малого та середнього бізнесу в Україні.	6
2.	Тема 2: Оформлення діяльності фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва.	8
3.	Тема 3: Системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб.	8
4.	Тема 4: Застосування найманої праці в діяльності фізичних осіб – підприємців.	8
Разом за модулем 1		30
МОДУЛЬ 2		
5.	Тема 5: Порядок організації обліку та особливості облікової політики на малих підприємствах.	6
6.	Тема 6: Системи оподаткування, обліку та звітності юридичних осіб – суб'єктів малого підприємництва.	8
7.	Тема 7: Облік активів, власного капіталу та зобов'язань на малих підприємствах.	8
8.	Тема 8: Облік доходів, витрат та результатів діяльності малих підприємств.	8
Разом за модулем 2		30
МОДУЛЬ 3		
9.	Тема 9: Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.	12
10.	Тема 10: Податкова звітність суб'єктів малого підприємництва.	18
Разом за модулем 3		30
Усього за курс		90

2.2.1. Теми лекційних занять

№	Назва теми
1	Організаційні основи діяльності суб'єктів малого та середнього бізнесу в Україні.
2	Оформлення діяльності фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва.
3	Системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб.
4	Застосування найманої праці в діяльності фізичних осіб – підприємців.
5	Порядок організації обліку та особливості облікової політики на малих підприємствах.
6	Системи оподаткування, обліку та звітності юридичних осіб – суб'єктів малого підприємництва.
7	Облік активів, власного капіталу та зобов'язань на малих підприємствах.
8	Облік доходів, витрат та результатів діяльності малих підприємств.
9	Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.
10.	Податкова звітність суб'єктів малого підприємництва.

2.2.2. Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Нормативно-правові акти, що регламентують діяльність суб'єктів підприємницької діяльності в Україні. Класифікація видів економічної діяльності згідно з національним класифікатором України та організаційно-правових форм господарювання відповідно до державного класифікатора України.
2	Порядок реєстрації ФОПів. Особливості здійснення приватними підприємцями певних видів діяльності. Ліквідація суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи.
3	Загальна система оподаткування фізичних осіб – підприємців. Спрощена система оподаткування фізичних осіб – підприємців.
4	Порядок реєстрації найманих працівників у фізичних осіб – підприємців. Порядок нарахувань та утримань із заробітної плати найманих працівників.
5	Особливості організації бухгалтерського обліку на малих підприємствах. Сутність та основні елементи облікової політики підприємств – суб'єктів малого підприємництва.
6	Загальна система оподаткування, обліку і звітності для юридичних осіб – суб'єктів малого бізнесу. Спрощена система оподаткування, обліку і звітності для юридичних осіб.
7	Облік грошових коштів і грошових документів, Облік запасів. Облік розрахункових операцій. Облік необоротних активів і фінансових інвестицій. Облік власного капіталу та зобов'язань.
8	Облік витрат суб'єктів малого підприємництва. Облік доходів від реалізації продукції та фінансових результатів.
9	Особливості складання фінансової звітності на малих підприємствах. Склад, характеристика і порядок подання

	Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.
10	Податкова звітність суб'єктів малого підприємництва.

2.2.3. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва.
2	Шляхи реєстрації фізичної особи у якості приватного підприємця.
3	Системи оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб
4	Особливості ведення кадрової документації в приватних підприємств – роботодавців
5	Структура Наказу про облікову політику на підприємстві
6	Переваги систем оподаткування
7	Порядок заповнення реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами при використанні простої та спрощеної форми бухгалтерського обліку.
8	Порядок заповнення реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами при використанні простої та спрощеної форми бухгалтерського обліку.
9	Особливості складання податкової та іншої звітності на малих підприємствах.

2.2.4. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Формування облікової політики на малих підприємствах.
2	Характеристика простої і спрощеної форм бухгалтерського обліку.
3	Особливості обліку нематеріальних активів.
4	Особливості обліку дебіторської заборгованості на малих підприємствах.
5	Основні завдання організації обліку з дебіторами.
6	Особливості обліку власного капіталу.
7	Організація обліку витрат і доходів малих підприємств.
8	Особливості оподаткування малих підприємств.
9	Характеристика П(С)БО №25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».
10	Спрощена система оподаткування, обліку та звітності

*ІНДЗ – для модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням циклової комісії.

4. Система контролю та оцінювання

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, стаття, тези, практична робота) відповідь студента та ін.

Формою підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни

“Облік на підприємства малого бізнесу”

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Кількість балів поточного контролю	Кількість балів (Залік)	Сумарна кількість балів
Модуль №1					Модуль № 2					Модуль № 3					
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	МКР	T9	T10	МКР			
2	2	4	4	5	2	4	4	4	5	4	5	5	50	50	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Перелік питань до заліку

1. Характеристика суб'єктів малого підприємництва згідно законодавства України.
2. Мета і принципи державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні.
3. Організація бухгалтерського обліку на малих підприємствах.
4. План рахунків бухгалтерського обліку та особливості його застосування малими підприємствами.
5. Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.
6. Предмет, об'єкт організації обліку на малих підприємствах.
7. Принципи організації бухгалтерського обліку.
8. Методичні прийоми організації бухгалтерського обліку.
9. Регламентація ведення бухгалтерського обліку і складання звітності на основі національних стандартів.
10. Вибір підприємством альтернативних форм і методів обліку.
11. Єдині засади бухгалтерського обліку.
12. Загальне поняття про форми бухгалтерського обліку.
13. Вибір форми бухгалтерського обліку для малих підприємств.
14. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами від 25 червня 2003 р. №422, призначення.
15. План рахунків для малих підприємств.
16. Основні засоби, їх класифікація.
17. Документальне оформлення наявності та руху основних засобів. Заповнення відомості форми № 4-М.
18. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів.
19. Облік надходження і вибуття основних засобів.
20. Облік амортизації основних засобів, їх ремонту, переоцінки та оренди.
21. Особливості обліку нематеріальних активів.
22. Завдання організації обліку оборотних активів на малих підприємствах.
23. Класифікація, оцінка, визнання запасів.
24. Організація первинного документування операцій з надходження, зберігання та вибуття запасів.
25. Організація синтетичного обліку надходження, зберігання та вибуття запасів на підприємствах малого бізнесу.
26. Організація аналітичного обліку надходження, зберігання та вибуття запасів на підприємствах малого бізнесу.
27. Організація обліку коштів, розрахунків і фінансових інвестицій.
28. Послідовність організації обліку оборотних активів.
29. Первинний, поточний, підсумковий облік запасів.
30. Організація документування надходження запасів.
31. Інвентаризація запасів.

32. Порядок складання відомості 2-м.
33. Правові та організаційні основи оплати праці на малому підприємстві.
34. Системи та форми оплати праці.
35. Облік особового складу, відпрацьованого часу та виробітку працівників.
36. Техніка нарахування заробітної плати та інших виплат.
37. Розрахунок утримань із заробітної плати.
38. Нарахування та сплата єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
39. Аналітичний і синтетичний облік розрахунків з оплати праці та виплати заробітної плати.
40. Послідовність документування операцій з оплати праці.
41. Методика організації аналітичного і синтетичного обліку оплати праці в умовах спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.
42. Які види заробітної плати існують на малих підприємствах України?
43. Які форми оплати праці існують на малих підприємствах України?
44. Які утримання із заробітної плати здійснюються на малих підприємствах?
45. Які нарахування на фонд оплати праці здійснюються на малих підприємствах?
46. Як ведеться облік особового складу працівників на малих підприємствах?
47. Який реєстр бухгалтерського обліку використовується для аналітичного обліку розрахунків з оплати праці на малих підприємствах?
48. Як організовано синтетичний облік заробітної плати на малих підприємствах?
49. Заповнення звіту "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"
50. Організація обліку на малому підприємстві.

6.Рекомендована література

6.1. Базова (основна)

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Прийнятий Верховною Радою України від 16 січня 2003 року № 436-IV зі змінами та доповненнями – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Прийнятий Верховною Радою України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755>

3. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Постанова НБУ від 17 червня 2004 року № 280 зі змінами та доповненнями – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0919-04>

4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 16 липня 1999 року № 996 – XIV зі змінами та доповненнями – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

5. У.О. Марчук, Л.В. Гуцаленко, Л.В. Мельянова. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу: навчальний посібник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. - 408 с.

6.2. Допоміжна

6. Дробязко С.І., Козир Т. М., Холод С. Б. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу. Навч. посіб. / за заг. ред. П. Й. Атамаса– К.: Центр чбової літератури , 2012. – 416 с

7. Бухгалтерський облік: навчальний посібник /Н. С. Акімова, О. В. Топоркова, Т.А. Наумова, Н.С. Ковалевська, І.В. Янчева, В.В. Янчев – Х. : «Видавництво «Форт» , 2016. – 447 с.

8. Бухгалтерський облік : підруч. / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.

9. Облікова політика підприємства : навч. посібник для внз / Ю. А. Верига [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Полтав. ун-т економіки і торгівлі. - К. : Центр учб. літ., 2015. - 312 с

10. Звітність підприємства : підручник для внз / М. І. Бондар [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Держ. вищий навч. заклад "Київ. нац. економ. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Вищий навч. заклад УКООПСПЛКИ "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". - К. : Центр учб. літ., 2015

11. Безверхий К. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія / К. В. Безверхий, Т. В. Бочуля. - К. : Центр учб. літ., 2014.

12. Ніпорко Н.І. Формування системи обліку на малому підприємстві: управлінський аспект / Ніпорко Н.І.// Журнал Проблеми і перспективи економіки та управління № 1(17) (2019)

13. Суть малого та середнього бізнесу // [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://netstar.moy.su/index/sut_malogo_ta_serednogo_biznesu/0-55

14. Фінзвітність суб'єктів малого підприємництва, Журнал «Податки та бухгалтерський облік», січень, 2018/№ 06 // Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/january/issue06/article-33438.htm>

7. Інформаційні ресурси

- 1.** Електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vobu.com.ua>.
- 2.** Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати від 16.09.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pact.com.ua/incoterms.html>
- 3.** Офіційний веб – сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mof.gov.ua/uk>
- 4.** Офіційний веб – сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <https://bank.gov.ua/ua/>
- 5.** Офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.uacaa.org>.
- 6.** Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
- 7.** Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.
- 8.** Урядовий портал Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]: веб – портал – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>